

# วิธีการอธิบายอัลกุรอานศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง

## อิมานะฮ์กับ อะฮ์มัด นัจมุดดีน อัลกุบรอ

รับบทความ : 12 กุมภาพันธ์ 2563 ■ แก้ไขบทความ : 6 พฤษภาคม 2563 ■ ตอบรับบทความ : 12 พฤษภาคม 2563

\*อีเมล ผู้เขียนหลัก : Mnprint01@gmail.com

จักรกฤษ มานน้อย<sup>1</sup>

อับดุลเลาะ หนุ่มสุข<sup>2</sup>

### บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวิธีการอธิบายอัลกุรอาน ระหว่างอิมานะฮ์กับ อิมานะฮ์ นัจมุดดีน อัลกุบรอ เป็นการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ โดยวิธีการนำเสนอการอธิบาย อัลกุรอานของท่านอิมานะฮ์เป็นหลัก และนำการอธิบายของอิมานะฮ์นัจมุดดีน อัลกุบรอ มาเปรียบเทียบ จากการศึกษาพบว่า อิมานะฮ์ จะทำการอธิบายในเชิงมะอ์ซूर มีการอธิบายขยายเพิ่มเติม โดยการนำอัลกุรอานที่สอดคล้อง และอัลอะดีษที่เกี่ยวข้องมา รวมทั้งมีการนำเอารายงานจากบรรดาเศาะฮาบัต และตาบิอินมาขยายความเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจน อีกทั้งยังนำเอารายงานจากทัศนะอุละมาอ์ มาขยายความเพื่อความเข้าใจที่ชัดเจน จุดเด่นอีกประการหนึ่งคือท่านอิมานะฮ์จะขยายความและให้ความหมายในแต่ละคำของอัลกุรอานให้เห็นรายละเอียดมากขึ้น ในขณะที่ท่านชัยค์อิมานะฮ์นัจมุดดีน อัลกุบรอ อุละมาอ์ในแนวคิดอัตตะเศาะวฟ์จะทำการอธิบายในเชิงอิซฮารีย์ โดยวิธีการเปรียบเทียบคำแต่ละคำ ในเชิงเปรียบเทียบและนำมาโยงเป็นเรื่องราวเพื่อนำเข้าสู่แนวทางการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน เน้นแนวคิดด้านจิตวิญญาณ และการซิกะรุลลอฮ์ โดยมีการเสริมด้วยการนำอัลกุรอานที่มีจุดมุ่งหมายใกล้เคียงกัน หรือเหมือนกัน มาสนับสนุน เพื่อสร้างความหนักแน่น และถูกต้องของแนวคิด จุดเด่นของวิธีการอธิบายของท่านอิมานะฮ์ นัจมุดดีน อัลกุบรอ คือการถอดบทเรียนจากอัลกุรอานแต่ละโองการเพื่อนำมาสู่การปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ศรัทธาเข้าใจใกล้ชิดกับอัลลอฮ์มากที่สุด และเพื่อให้ผู้ศรัทธารำลึกถึงอัลลอฮ์ตลอดเวลา

**คำสำคัญ :** อัตตะเศาะวฟ์, อัตเฆะรีเกาะห์, อัศศุฟี

<sup>1</sup>นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

<sup>2</sup>Ph.D (อุศุลุดดีน) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาอิสลามศึกษา คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี อีเมล : abujabir96@gmail.com

# The Perspectives of Qur'anic Interpretation of Scholars in the Islamic World and Tasawwuf Scholars

Received: February 12, 2020; ■ Revised: May 6, 2020; ■ Accepted: May 12, 2020

Author E-mail: mnprint01@gmail.com

---

Jakkrit Marnnoi<sup>1</sup>

Abdullah Numsuk<sup>2</sup>

## Abstract

The objective of this research is to determine the comparative between IbnKatheer and Ahmad Najmuddeen Al-kubro on their Qur'an interpretations. In this comparative study, is introduce the interpretations of al Quran by Ibnkatheer which will be principally focused on and will be compared along with Ahmad Najmuddeen Al-kubro's interpretations. The study found that IbnKatheer interprets Al-Quran in Aphorism perspective by using the corresponding texts and also use Hadith to support. Moreover, IbnKatheer also takes the report from Companiosn and Follwers in order to expand the clearness and understandings. Besides that, he also takes the report from Ulama's viewpoint to help to understand clearly. In addition, the distinctive point of IbnKatheer is that he will expand meaning in each word in details therefore simple to absorb information. In the other hand, Ahmad Najmuddeen Al-kubro in the thoughts of Tasawwuf which interprets Al Quran in Indicative perspective. By comparing each word in the sense of metaphoric and then brought together as a story to guide into practice in daily lives. This will emphasize the thoughts of conscience and Mention of Allah by using the support of Quran that provided similar objectives to create the consistency and accuracy of thought. The highlight of Ahmad Najmuddeen Al-kubro's explanation method is the way he paraphrases each verses from the Quran to practice and use it in everyday life. Therefore, the audiences will be closed to Allah as much as possible and to make audiences always recall back to Allah.

**Keywords:** Al - Tasawwufal. Tariqahal-Qadiriyyah. al-Sufi.

---

<sup>1</sup>Ph.D. Candidate. Islamic Studies. Faculty of Islamic Sciences, Prince of Songkla University, Pattani, Thailand

<sup>2</sup>Ph.D. (Creed) Assistant Professor at Faculty of Islamic Sciences. Prince of Songkla University, Pattani, Thailand  
E-Mail: abujabir96@gmail.com

## บทนำ

ประเทศแต่ละประเทศย่อมมีรัฐธรรมนูญในการปกครองประเทศ เพื่อความเป็นหนึ่งเดียวในการดำเนินชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ และเพื่อความเป็นระเบียบแบบแผนต่อการประพฤติปฏิบัติอันนำมาซึ่งความผาสุกของกลุ่มชน เฉกเช่นเดียวกัน ศาสนาทุกศาสนาก็ต้องมีธรรมนูญในการดำเนินชีวิต และวิถีปฏิบัติของคนในศาสนานั้นเพื่อความเป็นหนึ่งเดียวในด้านการยึดมั่น และการปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อความเสถียรภาพในศาสนาและความมั่นคงในศาสนิกชนของศาสนานั้น ๆ

ศาสนาอิสลามก็เช่นเดียวกัน มีธรรมนูญในการดำเนินชีวิตของคนในศาสนา ซึ่งธรรมนูญแห่งอิสลามนั้นได้แก่ อัลกุรอานซึ่งเป็นพระวจนะของอัลลอฮ์ผู้ซึ่งเป็นพระเจ้า อัลกุรอานนี้ถือว่าเป็นธรรมนูญสูงสุดของอิสลาม รองลงมาก็คือ อัลฮะดีษ ซึ่งเป็นพระวจนะของท่านศาสนทูตมุฮัมมัด ﷺ สองสิ่งนี้เป็นสิ่งที่มุสลิมทุกคนต้องให้การยอมรับอย่างไม่มีข้อขัดแย้งใด ๆ โดยมีพระวจนะของท่านเราะซูลุลลอฮ์ ﷺ กล่าวไว้มีใจความว่า “ฉันได้ทั้งไว้ให้แก่พวกเจ้าสองอย่าง ซึ่งพวกเจ้าจะไม่หลงผิดหากพวกเจ้ายึดมั่นไว้ ทั้งสองนั้นก็คือคัมภีร์ของอัลลอฮ์ และแนวทางของนบีของพระองค์” (อัล-มุวัฏฏะฮ์ ของอิมามมาลิก)

จากอัลฮะดีษดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่า อัลกุรอานและอัลฮะดีษเป็นที่กลับและเป็นที่สุดความขัดแย้งของมวลมุสลิม หากมีปัญหาหรือกรณีขัดแย้งใด ๆ มุสลิมทุกคนจะต้องกลับไปหาข้อยุติจากอัลกุรอาน และอัลฮะดีษ อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าอัลกุรอานและอัลฮะดีษจะเป็นที่อ้างอิงเพื่อยุติปัญหาต่าง ๆ ในศาสนา แต่ความขัดแย้งบางกรณีก็ยังมีมาถึงปัจจุบัน สาเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นอันเนื่องมาจาก ความแตกต่างในมุมมองการตีความและการอธิบายจาก

ตัวบทอัลกุรอานและอัลฮะดีษ เป็นเหตุก่อให้เกิดกลุ่มแนวคิดต่าง ๆ ในอิสลาม ซึ่งแต่ละกลุ่มแนวคิดก็อ้างถึงความถูกต้องของกลุ่มตนเองในมุมมองของการอธิบายว่า เป็นสิ่งที่ถูกต้อง เป็นสิ่งที่ตรงกับเจตนารมณ์ของอัลอิสลาม เป็นสิ่งที่ตรงกับเป้าหมายของเราะซูลุลลอฮ์ ﷺ

กลุ่มแนวคิดอัสเศววาฟเป็นหนึ่งในกลุ่มแนวคิดแห่งอิสลามและมีความมั่นใจว่า การปฏิบัติของกลุ่มตนเอง ก็มีรากฐานมาจากธรรมนูญแห่งอิสลามเช่นเดียวกัน เพียงแต่วิธีการอธิบายของแต่ละกลุ่มมีมุมมองที่ต่างกัน การปฏิบัติที่เกิดขึ้นของแต่ละกลุ่มจึงต่างกัน

จากความแตกต่างในแนวปฏิบัติของกลุ่มแนวคิดสะวะวาฟกับกลุ่มอื่น ๆ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะค้นคว้าศึกษาวิจัยการอธิบายอัลกุรอานของนักอธิบายอัลกุรอานในกลุ่มนี้ เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบ ณ ที่นี้ผู้วิจัยจึงนำตัวอย่างบางตัวอย่างในเรื่องของวิธีการอธิบายอัลกุรอานที่แตกต่างกันของอิมามอิบนิกะษีร กับท่าน<sup>1</sup>ชัยคัมฮัมมัด นัจมุดดีน อัลกุบรอ มาเปรียบเทียบวิจัยเป็นกรณีศึกษา

<sup>1</sup> ชัยคัมฮัมมัด นัจมุดดีน อัลกุบรอ เกิดปีฮิจเราะฮ์ศักราชที่ 540 และเสียชีวิตปีที่ 618 ท่านเกิดที่เมืองควารัม เปอร์เซีย ท่านเกิดในครอบครัวที่เคร่งศาสนา เป็นผู้ก่อตั้งอัสซะวะวาฟริเเกาะฮ์อัลกุบรอวียะฮ์ ท่านได้เดินทางไปศึกษาอัลฮะดีษ อัลฟิกฮ์ อัตตัฟซีร อัตตะเศววาฟ และวิชาการต่าง ๆ จากบรรดาศาสนิกที่มีชื่อเสียง เช่นอามัฮชะฮะบีย อิมามอัชชูบกี หากแต่ช่วงหลังท่านมีใจโน้มเอียงและชื่นชอบวิชาอัสซะวะวาฟ ท่านจึงหันมาจริงจังกับวิชานี้ โดยได้แต่งตำราเกี่ยวกับอัสซะวะวาฟเอาไว้หลายเล่ม ลูกศิษย์ที่มีชื่อเสียงเช่น อะบูยะฮ์ดี อัลบัสตอมิ ชะลูนุอับดุลลอฮ์ และท่านอื่น ท่านได้รับฉายาว่า ศอนิอุลเอาลียาฮ์(ผู้ขึ้นผู้ปกครอง) เนื่องจากบรรดาศิษย์ของท่านหลายคน ได้รับตำแหน่ง เป็นผู้ปกครอง และเป็นผู้ฟื้นฟูศาสนา

## วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างในวิธีการ การอรรถาธิบายอัลกุรอาน ระหว่างอิมามอบินิกะษีร กับ ชัยค่ออะหมัด นัจมุดดีน อัลกุบรอ

## วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบวิธีการอรรถาธิบายอัลกุรอานของอิมามอบินิกะษีร กับ ชัยค่ออะหมัด นัจมุดดีน อัลกุบรอ โดยนำเสนอวิธีการการอรรถาธิบายของอิมามอบินิกะษีรเป็นหลัก และนำวิธีการการอรรถาธิบายของชัยค่ออิมามอะหมัดนัจมุดดีน อัลกุบรอ มาเปรียบเทียบเพื่อนำมาวิเคราะห์วิธีการการอรรถาธิบาย และหาข้อสรุป

## ผลการศึกษา

จากการศึกษาพบว่า ในการอรรถาธิบายอัลกุรอานของบรรดานักอรรถาธิบายอัลกุรอานแต่ละท่านมีวิธีการการอรรถาธิบายที่แตกต่างกัน ซึ่งนักอรรถาธิบายอัลกุรอานแต่ละท่านก็จะทำการอรรถาธิบายไปในวิธีการที่ตนเองสนใจหรือมีความชำนาญในด้านนั้น ๆ จะสังเกตเห็นได้ว่าทุกองค์การที่นักอรรถาธิบายอัลกุรอานท่านนั้นมีความสนใจหรือเชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ ท่านก็จะยกหลักฐาน พร้อมทั้งมีการอ้างอิงจาก อัลกุรอานที่สอดคล้อง อัลฮะดีษ และทัศนะของเศาะฮาบัต หรือตาบิอีน ที่เกี่ยวข้องมาประกอบเพื่อควมมีน้ำหนัก ซึ่งวิธีการอรรถาธิบายของอิมามอบินิกะษีร นั้นเป็นที่ยอมรับของอุละมาอ์ในโลกมุสลิม หากแต่วิธีการการอรรถาธิบายแบบอิชารีย์หรือการอรรถาธิบายเชิงศุฟิยะของท่านชัยค่ออะหมัด นัจมุดดีน อัลกุบรอนั้น บรรดานักวิชาการมีทัศนะแตกต่างกัน บางท่านมีทัศนะว่าเป็นที่อนุญาต บางท่านมีทัศนะว่า ไม่เป็นที่อนุญาต บางท่านมีทัศนะว่าการอรรถาธิบายแบบอิชารีย์นั้น เป็นสิ่งที่ทำให้การ

ศรัทธาแน่นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในขณะที่บางท่านก็มีทัศนะว่า การอรรถาธิบายดังกล่าวหลงทาง และหลงผิด (ชัยค่อมุฮัมมัด อะลี อัศศอบูนีย, 1987: 232) การอรรถาธิบายแบบอิชารีย์นั้น จะมีการอธิบายแบบที่ชัดเจน และซ่อนเร้น คลุมเครือ คำว่า อรรถาธิบายแบบชัดเจนคือ สิ่งที่สติปัญญาสามารถเข้าใจได้แบบง่ายดายตามตัวบท ส่วนการอธิบายแบบซ่อนเร้น คลุมเครือ คือ การอธิบายเชิงสัญลักษณ์ซึ่งจะเข้าใจได้เฉพาะบุคคลที่มีความเข้าใจในแนวทางศุฟิยะเท่านั้น (มันนาร์ อัลกอฎฎอน , 1973: 357) ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างบางองค์การที่มีวิธีการการอรรถาธิบายที่ต่างกันของนักอรรถาธิบายอัลกุรอานแต่ละท่านเป็นสังเขปดังนี้

ตัวอย่างที่ 1 องค์การที่อัลลอฮ์ทรงกล่าวไว้ในสุเราะฮ์ ฮูด อายะห์ที่ 42 - 43 ว่า

﴿وَهِيَ تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَى نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا وَلَا تَكُنْ مَعَ الْكَافِرِينَ ٤٢ قَالَ سَأُوبِي إِلَى جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ ٤٣﴾

ความว่า “แล้วสำเภาลำนี้นั้นจะพาพวกเขาขึ้นฝั่งและใหญ่อย่างภูเขา อัลลอฮ์ ได้ทรงบันดาลให้ฝนตกลงมาเป็นเวลา 40 วัน 40 คืน ส่วนที่แผ่นดินก็มีน้ำพุพุ่งออกมาสมทบกับน้ำฝนเป็นจำนวนครั้งต่อครั้ง จนน้ำท่วมยอดเขา 40 ศอก และท่วมหมดทุกสิ่งทุกอย่าง ฝ่ายนูฮ์ได้ร้องเรียกบุตรชายของตนชื่อ กันอาน ซึ่งอยู่แต่ลำพังมิได้โดยสารเรือร่วมกับนูฮ์ผู้บิดาว่า ลูกเอ๋ย ลูกรักของพ่อ จงขึ้นมายู่บนเรือกับเรา (พ่อ) เสียเถิด อย่าไปอยู่กับพวกทรยศเลย, เขา (กันอาน) ตอบว่า ฉันจะอาศัยพักพิงอยู่บนภูเขา ซึ่งพอจะช่วยฉันให้พ้นจากน้ำท่วมได้ เขา (นูฮ์) ตอบได้ว่า

วันนี้ ไม่มีผู้ใดหรอก ที่เป็นผู้ช่วยเหลือลูกของพ่อให้รอดพ้นจากการลงทัณฑ์ของอัลลอฮ์ได้ นอกจากผู้ที่พระองค์ทรงปราณี พระองค์ตรัสว่า แล้วคลื่นก็ซัดแทรกกระหว่างเขาทั้งสอง (นุสกับกันอาน) ให้พลัดพรากกันไป และเขา(กันอาน) จึงเป็นผู้หนึ่งที่จมน้ำตายไป” ความหมายและคำอธิบายโดย อาจารย์ถ้วน สุวรรณศาสน์

จากโองการนี้ อัลลอฮ์ ได้เล่าให้เห็นถึงสภาพการสนทนาของนุสกับลูกชาย ที่ दौरानกับบิดา ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของบิดา โดยจะขออาศัยภูเขาที่สูงใหญ่เพื่อให้พ้นจากการจมน้ำ โดยมั่นใจว่าภูเขาที่สูงตระหง่านดังกล่าวสามารถที่จะปกป้องตัวเขาให้พ้นจากการจมน้ำได้ และท้ายที่สุด ลูกชายของนุสก็เป็นผู้หนึ่งจากผู้ที่ยืนยันเสียชีวิต

อิมามอิบนิกะษีร์ได้รรถาธิบายโองการนี้ไว้ว่า เรือดังกล่าวได้นำพาผู้ศรัทธาล่องลอยไปบนผืนน้ำที่ปกคลุมไปทั่วทั้งพื้นแผ่นดิน และวนไปจอดลงที่ยอดเขา โดยที่น้ำนั้นมีความสูงเหนือภูเขา 15 ศอก บางทศนะกล่าวว่า มีความสูง 80 ไมล์ หากแต่ลูกชายคนที่ 4 ของนุสที่มีชื่อว่า ยาม เป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา ไม่ยอมขึ้นเรือพร้อมกับผู้ศรัทธาโดยมีความคิดว่า อยากระเหย น้ำก็สามารถที่จะท่วมภูเขาที่สูงใหญ่ได้ อีกประการหากเขาขึ้นไปบนเรือ ก็อาจจะไม่ปลอดภัยจากจมน้ำได้ ในขณะที่ผู้เป็นบิดาก็พยายามที่จะโน้มน้าวจิตใจลูกให้คล้อยตาม และยังสำคัญอีกว่า ในวันนี้จะไม่มีผู้ใดที่จะมาปกป้องเจ้าให้พ้นจากอันตรายได้ (อิบนิกะษีร์, 1996 : 2/581-582) การรรถาธิบายนี้ สอดคล้องกับการรรถาธิบายของอิมามอัลกุฎฎีย์ที่กล่าวว่า เรือลำดังกล่าวได้นำพานุสและผู้ที่อยู่ในเรือให้พ้นจากการจมน้ำ และนุสก็ได้ร้องเรียกลูกชายที่มีชื่อว่า ยาม ให้ขึ้นเรือพร้อมกัน แต่ลูกชายปฏิเสธโดยกล่าวว่า ข้าจะขออาศัยภูเขาที่มันสามารถจะช่วยให้เราอดปลอดภัยจากการจมน้ำได้ นุสจึงกล่าวว่า วันนี้ไม่มีสิ่งใดที่จะมาช่วย

เจ้าให้รอดปลอดภัยจากคำสั่งแห่งพระองค์อัลลอฮ์ได้ ยกเว้นผู้ที่พระองค์ทรงเมตตาเท่านั้น

ในขณะที่ชัยคอะฮ์มัด นัจมุดดีน อัลกุบรอ ได้รรถาธิบายเป็นเชิงเปรียบเทียบว่า คำว่า เรือ (เรือที่นบี นุสโดยสาร) หมายถึงบทบัญญัติแห่งอิสลาม คำว่า คลื่น หมายถึงพินะห์ (ความปั่นป่วน ความไม่สงบ) คำว่า อยู่โดยลำพัง โดดเดี่ยว หมายถึงโดดเดี่ยวจากการรู้จักอัลลอฮ์ โดดเดี่ยวจากการเข้าหาอัลลอฮ์ คำว่า อาศัยภูเขา หมายถึง อาศัยสติปัญญา (หมายถึง ตามสติปัญญา และตามธรรมชาติแล้วนั้น ภูเขาที่สูงใหญ่ลูกนั้น สามารถที่จะทำให้เราอดพ้นจากการจมน้ำอย่างแน่นอน) คำว่า ปกป้องจากการจมน้ำ หมายถึง ปกป้องให้พ้นจากการพินะห์ (ชัยค่อหม่ามะฮ์มัด นัจมุดดีน อัลกุบรอ 1971 3 /274)

จากการรรถาธิบายของอิมามอิบนิกะษีร์ พอจะวิเคราะห์ได้ว่า ท่านอิมามอิบนิกะษีร์ จะรรถาธิบายในแง่ประวัติศาสตร์และความเป็นจริงจากอัลกุรอาน ซึ่งสอดคล้องกับคำรรถาธิบายของอัลกุฎฎีย์ ที่จะเน้นไปทางด้านการเล่าเหตุการณ์ตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นตามที่อัลกุรอานได้ระบุเอาไว้ และมีการเสริมการอธิบายเล็กน้อย เช่น การกล่าวถึงชื่อของลูกชายนุสที่มีชื่อว่า ยาม ซึ่งชื่อดังกล่าวก็ยังมี ความขัดแย้งกัน โดยบางท่านกล่าวว่า ลูกชายนุสนั้นมีชื่อว่ากันอาน ดังเช่นในการรรถาธิบายของท่านอัลบะฆะวีย และเป็นที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งในการรรถาธิบายของอิมามอัลกุฎฎีย์คือ ท่านจะเน้นความสนใจในด้านการอธิบายความหมายของคำศัพท์ให้ชัดเจน เช่น คำว่า คลื่น นั้นหมายถึง น้ำที่มีความสูงจากการที่ได้รับอิทธิพลจากลม และที่เปรียบเทียบว่า คลื่นเหมือนภูเขานั้น แสดงให้เห็นถึงขนาดใหญ่โต ความน่าหวาดกลัวของคลื่น เป็นการอธิบายคำศัพท์ให้เห็นชัดขึ้น ของคำคำนั้น เพื่อความเข้าใจที่กระจ่างขึ้น ซึ่งก็เป็นการรรถาธิบายไปตามเหตุการณ์แห่ง

ความเป็นจริง และจากการอธิบายของนักอธิบายอัลกุรอาน ทั้ง 2 ท่านจะพบว่า เป็นการอธิบายเชิงประวัติศาสตร์ ที่เกิดขึ้นในอดีตตามการบอกเล่าของอัลกุรอาน ในขณะที่ ชัยคัณญุดดีน จะวิเคราะห์และเปรียบเทียบประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นให้ผู้ศรัทธานำมาใช้ในชีวิตประจำวัน และนำมาเป็นข้อคิดในการดำเนินชีวิตตามที่ศาสนากำหนด โดยสรุปคำอธิบายได้ว่า สิ่งใด ๆ ก็ตามที่สติปัญญาคาดการณ์ว่าดี อาจไม่เป็นไปตามดังที่คาดการณ์ได้ เนื่องจากสติปัญญาแห่งมนุษย์ย่อมมีที่สิ้นสุด และยังมีหลายสิ่งหลายอย่างที่สติปัญญาไม่สามารถเข้าถึงได้ หรือเป็นสิ่งที่เหนือการคาดการณ์ ดังเช่นการคาดการณ์ว่า ด้วยความสูงใหญ่ของภูเขา มันจะต้องปกป้องผู้คนให้พ้นจากการจมน้ำได้ โดยในทางสติปัญญาแล้ว มีความเป็นไปได้ที่ภูเขาอันสูงใหญ่จะปกป้องผู้คนให้พ้นจากการจมน้ำ แต่เนื่องด้วยผู้ที่ยิ่งใหญ่และสามารถดลบันดาลสิ่งต่าง ๆ ได้คือ อัลลอฮ์ผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงรอบรู้ทุกสิ่ง ทั้งสิ่งที่เร้นลับ และสิ่งที่เปิดเผย สิ่งผ่านพ้นมาแล้ว และสิ่งที่ยังไม่มีเกิดขึ้น ในขณะสติปัญญาของมนุษย์นั้นมีขอบเขตจำกัดมีที่สิ้นสุด และสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวอาจไม่เป็นไปตามดังที่คาดการณ์ได้ โดยกล่าวว่า น้ำ เปรียบเทียบดัง พิตนะฮ์ (ความปั่นป่วน สิ่งยั่ววน) นั้น เพื่อจะกล่าวเตือนเชิงสัญลักษณ์ว่า ในโลกนี้ สิ่งยั่ววน มีมากมาย หากผู้ศรัทธา หลงกับสิ่งที่ยั่ววนทั้งหลาย โดยคิดว่าสติปัญญาอันมากมายของตนเองสามารถที่จะทำให้ตนเองพ้นจากสิ่งที่ยั่ววนดังกล่าวได้ โดยไม่พึงพาบทบัญญัติแห่งศาสนา (หมายถึงเรือของนบีนุฮ) เขาก็อาจเป็นผู้หนึ่งที่ต้องจมอยู่ในน้ำแห่งพิตนะฮ์ที่สติปัญญาอันชาญฉลาดเฉียบแหลม ก็ไม่สามารถนำเขาให้รอดพ้นจากมหันตภัยแห่งพิตนะฮ์ได้ เปรียบเสมือนกับ นักปรัชญาที่จะผูกติดอยู่กับการใช้ภูเขาแห่งสติปัญญา เพื่อที่จะให้ตนเองรอดพ้นจากการ

จมอยู่ในความพิตนะของความคิด แต่ในความเป็นจริงแล้วนั้น มนุษย์ทุกคนก็มีความสิ้นสุดในความสามารถ

จากการเปรียบเทียบการอธิบายอัลกุรอานต่อโอองการข้างต้น ตามทัศนะของบรรดานักอธิบายอัลกุรอานแล้ว พอจะสรุปได้ว่า การอธิบายอัลกุรอานของบรรดานักอธิบายอัลกุรอานในโลกอิสลามนั้น จะมุ่งเน้นไปทางด้านการเล่าเหตุการณ์ตามที่ปรากฏในอัลกุรอาน หากแต่มีการเสริมรายละเอียดเพิ่มขึ้นอีกเล็กน้อย พร้อมทั้งมีการอธิบายคำศัพท์ให้มีความละเอียดชัดเจนขึ้น ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจที่ถ่องแท้ ในขณะที่การอธิบายอัลกุรอานของกลุ่มแนวคิดอตัตะเศวูฟนั้น เป็นการอธิบายที่มีการเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมย เป็นการอธิบายเชิงสัญลักษณ์ โดยมุ่งเน้นถอดบทเรียนจากอัลกุรอานมาใช้ในชีวิตประจำวัน ถึงแม้ว่าโอองการนั้น ๆ จะกล่าวเกี่ยวกับเรื่องของประวัติศาสตร์ก็ตาม ทั้งนี้เพื่อให้บรรดาผู้ที่อยู่ในแนวทางอตัตะเศวูฟนั้น ใกล้ชิดกับพระองค์อัลลอฮ์มากที่สุด

ตัวอย่างที่ 2 โอองการที่อัลลอฮ์ทรงกล่าวไว้ในสุเราะฮ์ อัลบะเกาะเราะฮ์ อายะห์ที่ 50 ว่า

﴿وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ الْبَحْرَ فَأَنجَيْنَاكُمْ وَأَغْرَقْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنتُمْ تَنْظُرُونَ﴾

ความว่า “และโอ้ลูกหลานของยะอ์กูบในสมัยมุฮัมมัดเจ้าจงระลึกถึงมหากุณาธิคุณ (เนิยะฮ์มัด) ของข้าสิบประการ และความดีล้นที่ได้อำนวยแก่บรรพบุรุษของพวกเจ้าสมัยมุซา เพื่อพวกเจ้าจะได้ขอบพระคุณโดยปฏิบัติตามห้ามตามใช้ของข้าในพระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน และเตารอต ในเวลาที่เราได้ให้น้ำทะเลแยกจากกัน เพื่อให้บรรพบุรุษของพวกเจ้าลี้ภัยจากไฟรเอาน์ และเราได้ช่วยให้บรรพบุรุษของพวกเจ้าพ้นภัยจากการจมน้ำตาย และเราได้ให้ไฟรเอาน์กับพลพรรคจมน้ำตาย เพื่อเป็นการลงโทษทรมาน โดยบรรพบุรุษของพวกเจ้า

ต่างก็คอยประสบเหตุการณ์ประสาณกลับของน้ำทะเล กลืนร่างพวกนั้นถึงตาย” ความหมายและคำอธิบาย โดย อาจารย์ถ้วน สุวรรณศาสน์

โครงการนี้ อัลลอฮฺทรงกล่าวถึงเหตุการณ์ของท่านนบีมูซา และพลพรรค ขณะที่หนีจากฟิรเอานมายังฝั่งทะเลแดง และสามารถข้ามไปสู่อีกฝั่งหนึ่งอย่างปลอดภัย โดยที่ฟิรเอานและกองทัพไม่สามารถข้ามทะเลดังกล่าวไปได้ และได้เสียชีวิตในท้องทะเล

ท่านอิมามอิบนุกะษีรได้อรรถาธิบายไว้ว่า และหลังจากอัลลอฮฺได้ทำให้พวกบَنِอิสรอิลหลุดพ้นจากวงษ์วานของฟิรเอานแล้ว นบีมูซาและกลุ่มผู้ศรัทธาก็ได้หนีออกมา โดยฟิรเอานนั้นยังคงติดตามไล่ล่ามาติด ๆ อัลลอฮฺจึงได้ทำให้ทะเลแยกออกจากกัน ดังที่พระองค์อัลลอฮฺได้กล่าวไว้อย่างละเอียดในหลาย ๆ โครงการในกุรอาน โดยที่ในซูเราะฮ์ อัซซูรออ์ จะมีรายละเอียดมากที่สุด ท่านอิบนิกะษีร เล่าต่อไปว่า ท่านอัศดุรรอซซาค เล่าว่า ครั้นเมื่อมุซานากกลุ่มบَنِอิสรอิลหลบออกจากอียิปต์ ขาวดังกล่าวได้ล่วงรู้ถึงฟิรเอาน ฟิรเอานจึงกล่าวว่า พวกเจ้ายังไม่ต้องติดตามมุซาไป จนกว่าไถ่จะขึ้น ปรากฏว่าในคำคินนั้นไม่มีไถ่ขึ้น แม้แต่ตัวเดียว จนกระทั่งรุ่งสางทำให้กองทัพของฟิรเอานไม่สามารถติดตามนบีมูซาได้ทันก่อนถึงทะเลได้ และวันดังกล่าวนั้น คือวันอาซุรออ์ (อิบนิกะษีร 1996 : 1/123-124)

ในขณะที่อิมามอัลกุฎฎี้อรรถาธิบายว่า อัลลอฮฺได้ทรงทำการแยกทะเลเพื่อให้พวกเจ้าเข้าไปในมัน หมายถึงว่า พวกเจ้าเข้าไปสู่ตรงกลางระหว่างน้ำสองข้าง และพระองค์ก็ทำให้พวกเจ้าออกมาจากท้องทะเลอย่างปลอดภัย ในขณะที่ฟิรเอานและพลพรรคจมน้ำเสียชีวิตในท้องทะเล (อัลกุฎฎี ม.ป.ป. : 387-388)

จากการอรรถาธิบายของท่านอิมามอัลกุฎฎี จะพบได้ว่า ท่านพยายามที่อธิบายคำศัพท์

หลาย ๆ คำเพื่อเพิ่มความเข้าใจอย่างลึกซึ้งให้แก่ผู้ค้นคว้า และเพื่อความหลากหลายต่อความเข้าใจในคำศัพท์ เช่น คำว่า (فِرْعَوْن) ที่มีความหมายว่า แยก นั้น ท่านได้ยกตัวอย่างของอัลกุรอานหลาย ๆ แห่ง ที่ปรากฏคำ ๆ นี้อยู่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตามจุดมุ่งหมายของอัลกุรอาน รวมทั้งยังให้ความหมายของคำศัพท์บางคำที่มีได้ใช้ในความหมายเดิม เช่น คำว่า (بَكْرٍ) นั้น ใช้อยู่ในความหมายว่า (مَكْرٍ) หมายถึง อัลลอฮฺทรงแยกทะเล เพื่อให้พวกเจ้าได้รับความปลอดภัย ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจในความหมาย รวมถึงมีการเสริมรายละเอียดในเรื่องประวัติศาสตร์เกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วย การอรรถาธิบายของท่านนับว่าเป็นการอรรถาธิบายที่ทำให้เกิดความง่ายแก่ชนทุกระดับ

สำหรับการอรรถาธิบายของชัยค่อฮัมมัด นัจมุดดีน อัลกุบรอนั้น ท่านได้อรรถาธิบายว่า อัลลอฮฺได้กล่าวไว้เชิงสัญลักษณ์ชี้ให้ผู้ศรัทธาเห็นว่า คำว่า ทะเล หมายถึงโลกนี้ คำว่า น้ำทะเล หมายถึงอารมณ์ ความเพลิดเพลินความหลงใหลในโลกนี้ คำว่า มูซา หมายถึงหัวใจ กลุ่มชนของนบีมูซาหมายถึงคุณลักษณะของหัวใจ ฟิรเอานหมายถึง อารมณ์ใฝ่ต่ำ กลุ่มชนของฟิรเอานหมายถึง ลักษณะของหัวใจฟิรเอาน โดยที่ทั้งฟิรเอานและพลพรรคของเขาเป็นศัตรูของ มูซาและผู้ศรัทธา โดยที่มูซาและผู้ศรัทธาเดินทางหลบหนีจากศัตรู มุ่งหน้าไปสู่อัลลอฮฺ ศัตรูอยู่เบื้องหลัง ทะเลอยู่เบื้องหน้า จำเป็นที่มูซาและผู้ศรัทธาจะต้องข้ามทะเลไปได้ หากมาตรมั้นว่า มูซาและผู้ศรัทธาข้ามทะเลโดยไม่มีไม้เท้าแห่งกะลิมาตุ้เตาฮีดของนบีมูซาตีไปในทะเล แน่นอนมุซาและผู้ศรัทธาย่อมจมน้ำไปพร้อมกับฟิรเอานและพลพรรคอย่างหาทางเลี่ยงมิได้ และหากมาตรมั้นว่า ไม้เท้าไปอยู่ในมือของฟิรเอาน การแยกของทะเลก็

ย่อมไม่บังเกิดแน่นอน ครั้นเมื่อมุซาได้เอาไม้เท้าแห่งการรำลึกถึงอัลลอฮ์ (ซิก) ไม้เท้าแล้วครั้งเล่า ทะเลก็แยกออกด้วยการกล่าวคำปฏิเสธรว่า “ลาอิลาฮะ” ไม่มีพระเจ้าอื่นใด น้ำทะเลที่เปรียบว่าเป็นความลุ่มหลงในดุนยาแตกกระจาย และอัลลอฮ์ก็ได้ส่งลมแห่งการปกป้อง และดวงอาทิตย์แห่งทางนำ เข้ามาสู่ยงกันทะเล ทำให้น้ำแห่งอารมณีย์แผ่ต่ำแห่งหมดจด เมื่อนั้น ความกระจำงของคำว่า “อัลลัลลอฮ์” เว้นแต่อัลลอฮ์ ก็จะเข้าไปสู่หัวใจของมุซาและผู้ศรัทธา ท่านซัยคียังกล่าวไว้ในตอนท้ายว่า สำหรับอัลกุรอานนั้น มีทั้งที่ชัดเจน และมีทั้งที่เร้นลับ (ซัยคียะฮ์มาอะฮ์มัด นัจมุดดีน อัลกุบรอ 1971: 1 / 162)

จากการอธิบายของซัยคียะฮ์มาอะฮ์มัด นัจมุดดีน สรุปได้ความว่า ผู้ศรัทธาทุกคนจะต้องหนีจากอารมณีย์แผ่ต่ำแห่งสังคม ประดุจดั่งมุซาและผู้ศรัทธาหนีจากฟิรเอาน์และพลพรรคซึ่งเปรียบเสมือนกับ ฟิรเอาน์นั้นคืออารมณีย์แผ่ต่ำทางสังคม ไปสู่จุดที่อัลลอฮ์ทรงปรารภและเป็นที่ใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ ซึ่งหมายถึงอีกฝากฝั่งของทะเล และการที่จะบรรลุสู่ความใกล้ชิดกับอัลลอฮ์นั้นก็คือการจัดสิ่งขวางกั้นระหว่างตนเองกับอัลลอฮ์ ซึ่งหมายถึงทะเลที่ขวางกั้นขัดขวางมุซาและผู้ศรัทธาให้ไปสู่จุดหมายปลายทางได้ และการซิกรุลลอฮ์ให้มาก ๆ ก็จะมาจัดสิ่งขวางกั้นระหว่างอัลลอฮ์กับผู้ศรัทธาคือเปรียบดั่ง ไม้เท้าแห่งกะลิมะตุตเตอาฮิด ที่นบีมุซาตีปในท้องทะเลหลายครั้งเพื่อให้ทะเลแยกออกจากกันซึ่งทะเลก็เปรียบเสมือนนพซุ (อารมณีย์) การเอาไม้เท้าตีไปในทะเล เปรียบดั่งการเอาซิกรุลลอฮ์ตีเข้าไปในหัวใจ ดังนั้นการข้ามทะเลของ นบีมุซา เปรียบได้ดั่งกับการที่ผู้ที่อยู่ในแนวทางอัสเศวฟนี้จะต้องข้ามผ่านหลุมพรางแห่งดุนยาเพื่อไปสู่จุดแห่งความใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ให้มากที่สุด

และจากการอธิบายของอิมามอบนิกะษีร์ พอจะวิเคราะห์ได้ว่า ท่านอิมามต้องการที่จะอธิบายเพิ่มความชัดเจนของประวัติศาสตร์ โดยการนำเอาทัศนะหรือเรื่องเล่าของอุลามาย่างท่านมาประกอบ ทั้งนี้เพื่อความชัดเจนของประวัติศาสตร์ แต่ท่านก็มีได้ชี้ให้เห็นว่า ประวัติศาสตร์ตอนนี้สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ซึ่งก็เป็นการอธิบายที่สอดคล้องกับท่านอิมามอัล กุฎฎีย โดยที่ ท่านอิมามอธิบายว่า คำว่าแยกทะเล หมายถึง แยกทะเลให้สำหรับพวกท่าน เพื่อที่พวกท่านจะได้เข้าไปในทะเล และกล่าวต่อว่า คำว่าทะเล ถูกเรียกว่า ทะเล เนื่องจากความกว้างขวางของมัน และจะทำการอธิบายด้วยเรื่องเล่าต่าง ๆ มาประกอบ โดยมีได้ทำการถอดบทเรียนจากเรื่องเล่าดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ส่วนซัยคียะฮ์มาอะฮ์มัด นัจมุดดีน อัลกุบรออุลามายกลุ่มแนวคิดอัสเศวฟ พยายามที่จะถอดบทเรียนจากโองการดังกล่าว และให้นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยจะกล่าวเปรียบเทียบประวัติศาสตร์ที่มีกล่าวไว้ในอัลกุรอาน ให้ประดุจดั่งว่าสิ่งที่กล่าวไว้ในอัลกุรอาน ทั้งคำว่าน้ำ คำว่าทะเล คำว่าไม้เท้า และคำอื่น ๆ จะต้องนำมาเปรียบเทียบกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในโลกดุนยา และวิธีการที่จะทำให้ผู้ศรัทธา หลุดพ้นจากหลุมพรางแห่งดุนยา เพื่อจะได้นำตนเองเข้าสู่ความใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ ดังเช่นที่ท่านซัยคียะฮ์ได้กล่าวว่า ทะเลคือสิ่งที่ขวางกั้นมิให้มุซาและผู้ศรัทธาข้ามผ่านไปได้ เปรียบประดุจดั่งที่อารมณีย์แผ่ต่ำของผู้ศรัทธาก็เป็นสิ่งที่มาขวางกั้นมิให้เขาผู้นั้นเข้าใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ได้ トラบใดที่เขาไม่สามารถขจัดอารมณีย์แผ่ต่ำของเขาด้วยการซิกรุลลอฮ์ได้

ตัวอย่างที่ 3 โองการที่อัลลอฮ์ทรงกล่าวไว้ในสุเราะฮ์อันนิสาอ์ อายะห์ที่ 43 ว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَىٰ  
حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ﴾

ความว่า “โอ้บรรดาผู้ศรัทธา พวกเจ้าอย่าเพิ่งเข้าทำการละหมาด ขณะที่พวกเจ้ายังมึนเมาอยู่ จนกว่าพวกเจ้าจะสร้างเมาและรู้ตัวว่าตนกำลังเอ่ยอะไร” (อันนิสาอ์ ส่วนหนึ่งจากโองการ 43) ความหมายและคำอธิบาย โดย อาจารย์ต่วน สุวรรณศาสน์

ท่านอิมามอิบนิกะซีร์ได้อธิบายไว้ว่า อัลลอฮ์ได้ทรงห้ามผู้ศรัทธาทำละหมาดในขณะที่มึนเมา เป็นการมึนเมาในระดับที่ไม่สามารถรู้ได้ว่า ตนเองกำลังพูดอะไร อาเยฮ์นี้ถูกประทานมาก่อนที่จะมีการประทานอาเยฮ์ที่กล่าวถึงการห้ามดื่มเหล้า มูลเหตุแห่งการประทานอาเยฮ์นี้ มีรายงาน จากท่านอะลีอิบนิอะบีตอลิบ เล่าว่า อับดุลเราะฮ์มานอิบนิอาฟั ได้เชิญพวกเราไปร่วมรับประทานอาหารและดื่มเหล้า(ก่อนที่จะมีโองการห้ามดื่มเหล้า) หลังจากนั้นก็ได้เวลาละหมาด โดยที่ผู้ที่นำละหมาดนั้นอยู่ในสภาพที่มึนเมาอ่านอัลกุรอานที่ทำให้เสียความหมาย มีความหมายไปในทางที่ขัดแย้งกับอิสลาม อัลลอฮ์จึงประทานโองการนี้มา และท่านอิบนิกะซีร์ยังได้กล่าวอีกหลาย ๆ รายงานที่คล้ายคลึงกัน (อิบนิกะซีร์ 1996 1/653)

ในขณะที่ ท่านอิหม่ามอัลกุฎฎียได้ อธิบายว่า “อัลลอฮ์ทรงลงโองการนี้มาเนื่องจากบรรดาเศาะฮาบัตมีการดื่มเหล้าและได้ไปละหมาดเมื่อถึงเวลา จึงทำให้การอ่านอัลกุรอานผิดพลาดมีความหมายที่ผิดเพี้ยน อัลลอฮ์ทรงลงโองการนี้ และท่านอิหม่ามอัลกุฎฎีย ยังได้นำทัศนะของบรรดาอุละมาฮ์หลาย ๆ ท่านมานำเสนอในเรื่องของคำว่า มึนเมา โดยกล่าวว่า บรรดาอุละมาฮ์ส่วนใหญ่รวมถึงบรรดานักนิติศาสตร์อิสลามกล่าวว่า จุดมุ่งหมายของคำว่า มึนเมา คือมึนเมาจากการดื่มเหล้า (อัลกุฎฎีย 1965: 5/200-201)

ส่วนชัยค่อิมามอะฮ์มัด นัจมุดดีน ได้ทำการอธิบายโองการนี้ไว้ว่า “การละหมาดนั้นคือบันไดของมูอมีนผู้ศรัทธา และเป็นห้วงเวลาแห่งการใกล้ชิดกับผู้ทรงสร้าง และผู้ละหมาดคือผู้ที่ทำการพูดคุยในทางลับกับพระเจ้าของเขา จากตรงนี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่ละหมาด แต่ไม่รู้ในสิ่งที่ได้พูดได้กล่าว และไม่รู้ว่าจะพูดอยู่กับใคร สุกุ่ม (ข้อตัดสิน) ของเขา คือ ข้อตัดสินเดียวกับคนที่มึนเมา ที่หลงลืมเพิกเฉยจากการละหมาด สิ่งที่เขาได้รับจากดังกล่าวคือ ความหายนะ ดังเช่นที่อัลกุรอานสุเราะฮ์อัลมาอูน อาเยฮ์ที่ 4 - 5 กล่าวมีความหมายว่า “ความหายนะจักประสบแด่ผู้ที่ทำการละหมาด ผู้ที่ละเลยต่อการละหมาดของพวกเขา” และยังมีอีกนัยยะหนึ่งว่า โยผู้ที่ย้ำตนเองว่าเป็นผู้ศรัทธาทั้งหลาย พวกเจ้าจะยังไม่ได้รับความใกล้ชิดกับพระองค์หรือ トラบใดที่พวกท่านยังคงมัวเมาอยู่กับสิ่งไร้แก่นสาร อยู่ใต้อานาจแห่งอารมณไฟต่ำ นอกจากว่าพวกเจ้าจะรู้ถึงสิ่งที่พวกเจ้าพูดกับพระเจ้าในทางลับ และรู้ว่าเพราะเหตุใดท่านจึงต้องกล่าวคำว่าอัลลอฮ์อักบาร (อัลลอฮ์ผู้ทรงยิ่งใหญ่) ในขณะที่พวกท่านยกมือทั้งสองขึ้นเพื่อเริ่มละหมาด หากพวกท่านรู้ซึ่งถึงคำที่พวกท่านกล่าว ก็ไม่เป็นการบังควรอย่างยิ่งที่พวกท่านจะนำความยิ่งใหญ่อื่น ๆ เข้ามาในหัวใจ และเครื่องหมายที่แสดงว่าพวกท่านรู้ซึ่งถึงสิ่งที่กล่าวในตอนเริ่มละหมาดคือ พวกท่านจะไม่พบว่า ในหัวใจของท่านจะไม่รำลึกถึงสิ่งใดนอกจากการรำลึกถึงพระองค์ แต่เพียงผู้เดียว (ชัยค่อิมามอะฮ์มัด นัจมุดดีน อัลกุบรอ 1971: 2 /146-147)

จากการอธิบายของอิมามอิบนิกะซีร์ จะเห็นว่า ท่านอิหม่ามพยายามที่จะบอกเกี่ยวกับมูลเหตุของการประทานอาเยฮ์นี้ โดยได้นำอัลอะดิษหลาย ๆ บทมาเป็นหลักฐานและได้ชี้ให้เห็นว่า อาเยฮ์นี้ถูกยกเลิกไปด้วยกับอาเยฮ์ที่มีการห้ามอย่างเด็ดขาดในเรื่องการดื่มเหล้า โดยจะกล่าวเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ใน

เรื่องของข้อตัดสินของผู้ที่ละหมาดในขณะที่มีนเมา อาจเป็นเพราะว่า อัลกุรอานได้กล่าวอย่างชัดเจนแล้วในข้อตัดสินของผู้ที่มีนเมาขณะละหมาด ในขณะที่อัลกุฎบียะจะเน้นให้น้ำหนักไปทางด้านความหมายของคำว่า มีนเมา โดยท่านอิมามมีทัศนะว่า คำว่า มีนเมาในที่นี้อาจหมายถึงความไม่มีสมาธิในการละหมาด มิใช่หมายถึง การเมาเหล้า แต่เพียงอย่างเดียว แต่อาจหมายถึง การมีนเมาจากการง่วงนอน หรือมีนเมาเนื่องจากสติสมานมิได้อยู่ในการละหมาดอันเหตุจากอยู่ในขณะอันปัสสาวะ จึงทำให้จิตใจไม่ลึกซึ้งกับการละหมาด สอดคล้องกับทัศนะของอุบัยดะฮ์

ส่วนชัยค่อหาม่าอะฮ์มัดนัจมุดดีน จะอธิบายเน้นหนักไปทางด้านจิตสมาน และการเข้าใกล้ชิดกับอัลลอฮ์ โดยกล่าวเชิงอุปมาอุปไมยว่า การละหมาดคือชั้นบันไดที่จะมุ่งสู่ความใกล้ชิด การสนทนากับพระเจ้า และมุ่งเน้นว่า คำว่า มีนเมานั้นมิได้หมายความว่าเพียงแค่มึนเมาสุราเท่านั้น หากแต่ความมีนเมาในที่นี้หมายถึง มีนเมากับสิ่งไร้แก่นสาร มีนเมากับอารมณ์ความอยากได้ อยากเป็นในดุนยานี้ และเน้นว่าผู้ที่ละหมาดนั้นจะต้องรู้ว่า ตนเองพูดอะไรกับพระเจ้าผู้ทรงสร้าง โดยจะชี้ให้เห็นว่า ทางด้านจิตวิญญาณแล้วผู้ละหมาดนั้น จะมีสิ่งใด ๆ มาอยู่ในใจมิได้ นอกจากอัลลอฮ์แต่เพียงผู้เดียว จากอายะฮ์นี้ ท่านอิมามอับนิกะษีร์ จะเน้นเกี่ยวกับมูลเหตุแห่งการประทານโองการนี้ ส่วนอัลกุฎบียะจะเน้นเกี่ยวกับสิ่งเร้าภายนอกที่จะทำให้ผู้ละหมาดขาดสมาธิ

#### อภิปราย

การศึกษาเปรียบเทียบ มุมมองการอธิบายอัลกุรอานของบรรดานักอธิบายอัลกุรอานแห่งโลกอิสลามกับนักอธิบายอัลกุรอานของกลุ่มแนวคิดอิตตะเศวูฟนั้น ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบที่สำคัญคือ นักอธิบายอัลกุรอานในโลกอิสลามจะอธิบายขยายความอัลกุรอานตามเนื้อเรื่องที่

อัลกุรอานได้กล่าวไว้ โดยจะนำอัลฮะดีษมาสนับสนุน และจะมีการอธิบายศัพท์ให้เห็นความชัดเจนมากขึ้น เช่นหากอัลกุรอานกล่าวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ หรือประวัติศาสตร์ท่านก่อน ๆ ท่านก็จะทำการอธิบายโดยการนำอัลกุรอานหรืออัลฮะดีษที่เกี่ยวข้องมาอ้างอิงแต่จะไม่มีการผูกโยงไปในเรื่องของอิมานะฮ์ ต่างกับนักอธิบายอัลกุรอานในแนวคิดอิตตะเศวูฟ ที่ท่านพยายามที่จะทำให้ทุกเรื่องที่อัลกุรอานได้กล่าวเอาไว้ โยงไปสู่การเปรียบเทียบเพื่อถอดบทเรียนจากอัลกุรอานนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มแนวคิดอิตตะเศวูฟจะพยายามหาหนทางที่จะเข้าสู่สู่ความโปรดปรานแห่งอัลลอฮ์ ให้มากที่สุด

#### สรุป

การอธิบายอัลกุรอานนั้นหลักพื้นฐานในแนวความคิดคือ มุ่งเน้นให้ผู้ศรัทธาและมนุษยชาติเข้าใจในความมุ่งหมายของอัลกุรอาน หากแต่อัลกุรอานคือ มัวยิชาติ (สิ่งอัศจรรย์) ที่อัลลอฮ์ทรงประทานให้แก่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ อัลกุรอานจึงเป็นคัมภีร์ที่สามารถมีมุมมองที่หลากหลาย ด้วยเหตุนี้บรรดานักอธิบาย อัลกุรอานจึงสามารถที่จะอธิบายไปตามแนวทางที่ตนเองสนใจและถนัด โดยที่การอธิบายนั้นสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งอัลกุรอาน ด้วยเหตุดังกล่าว ในการอธิบายอัลกุรอานนั้นจึงบรรดานักอธิบายอัลกุรอานหลายท่านนำมาขยายความ เป็นการสร้างความหลากหลายในมุมมองและความเข้าใจ ตรงกันที่การอธิบายดังกล่าวมิได้ออกนอกเจตนารมณ์ของ อัลกุรอาน การอธิบายดังกล่าว ก็เป็นเรื่องที่ขอบด้วยศาสนา

#### ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการเปรียบเทียบการอธิบายอัลกุรอานในอายะฮ์อื่น ๆ

## 2. ควรมีการเปรียบเทียบการอธิบายอัลกุรอาน

ของนักอธิบายอัลกุรอานท่านอื่น ๆ

**เอกสารอ้างอิง**

ถ้วน สุวรรณศาสน์. (2557). *พระมหาคัมภีร์อัลกุรอาน และความหมายภาษาไทย ฉบับพระราชทาน ฉบับพิมพ์ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระราชทานให้สถาบันต่าง ๆ ในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ 6 รอบ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2557* ม.ป.ท.

Abi Abd Allah, Muhammad al Qurtubiy. (1965 ). *Al jami' a Li Aah kam al Qur' an*. Bairut: Dar Aih ya al turath al Arabiy.

Ahmad, al-kubra Shykh Imam Ahmad Najmudin al kubra. (2015). *Al Ta'a wil al nujmiyyah Fi Tafsir al sufiy*. Bairut: Dar-al-kutub al-Ilmiyyah.

Ibn Kathir, Abu al Fida Isma'il bin Kathir. (1996 ). *Tafsir al Qur' an al Azim*. Dimushqa. Mu assasah al rayan.

Manna'a al Qattan. (1973 ). *Mabahith Fi al lulum al Qur' an* s.l.: s.n.

Shykh Muhammad Ala al Sabuniy. (1987). *A- Tibyan Fi al lulum al Qur' an*. Dimushqa: Dar al Qalam.